

ПАЛАЖЭННЕ

аб завочнай алімпіядзе па беларускай літаратуры для навучэнцаў старэйшых класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Завочная алімпіяда па беларускай літаратуры скіравана на абуджэнне цікавасці да прафесіі педагога, да філалогіі, да даследчай і творчай дзейнасці ў гэтым накірунку.

Змест заданняў Алімпіяды па беларускай літаратуры (далей Алімпіяда) накіраваны на развіццё самастойнай творчай дзейнасці старшакласнікаў.

Заданні рассылаюцца навучэнцам для выканання ў вольны час за месяц да падвядзення вынікаў.

Пераможцы Алімпіяды ў **снежні 2024 г.** будуць запрошаны на філалагічны факультэт Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна (далей БрДУ імя А.С. Пушкіна) для падвядзення вынікаў, узнагароджання, знаёмства з факультэтам.

АРГАНІЗАТАР АЛІМПІЯДЫ

Арганізатарам Алімпіяды з'яўляецца кафедра беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі БрДУ імя А.С. Пушкіна.

АРГКАМІТЭТ АЛІМПІЯДЫ

1. Мельнікава З.П., прафесар кафедры беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі, доктар філалагічных навук, прафесар;
2. Кавалюк А.С., дацэнт кафедры беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
3. Шчэрба С.М., дацэнт кафедры беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
4. Пітэнка А.М., начальнік вучэбна-метадычнага цэнтра развіцця агульнай сярэдняй адукацыі на II і III ступенях ДУА “Брэсцкі абласны інстытут развіцця адукацыі” (па ўзгадненні).

МЭТА І ЗАДАЧЫ АЛІМПІЯДЫ

Мэта – фарміраванне цікавасці да беларускай літаратуры і мастацкага слова; выпрацоўка зацікаўленых адносінаў да прафесіі славесніка.

Задачы:

- выяўленне і заахвочванне навучэнцаў, здольных да авалодвання прафесіяй педагога-філолага;
- удасканаленне форм прафарыентацыйнай працы па філалогіі.

УДЗЕЛЬНІКІ АЛІМПІЯДЫ

Да ўдзелу ў Алімпіядзе запрашаюцца навучэнцы **10-11** класаў агульнаадукацыйных устаноў Брэста і Брэсцкай вобласці.

УМОВЫ ПРАВЯДЗЕННЯ АЛІМПІЯДЫ

Алімпіяда праводзіцца ў завочнай форме. Камплект дакументаў рассылаецца па электроннай пошце зацікаўленым навучэнцам для выканання заданняў у вольны час.

Апошні тэрмін прыёму прац – **30.11.2024** (уключна).

ПАРАДАК НАКІРАВАННЯ РАБОТ НА АЛІМПІЯДУ І ПАВЕДАМЛЕННЯ ВУЧНЯМ АБ ВЫНІКАХ УДЗЕЛУ

1. Працы неабходна накіроўваць на электронны адрас: ruslitjurn@brsu.by
2. У радку “Тэма” электроннага ліста пазначыць: “Прозвішча, Алімпіяда_БЛ» (напрыклад: Іваноў, Алімпіяда_БЛ).
3. Асабісты лісток ўдзельніка, запоўнены ў адпаведнасці з прапанаванай формай (усе пазіцыі ў лістку ўдзельніка павінны быць запоўнены), адказы на заданні Алімпіяды дасылаюцца асобным файлам у фармаце .rtf Назва файла – прозвішча ўдзельніка.
4. Запрашэнне на ўзнагароджанне пераможцаў будзе адпраўлена ў электронным выглядзе на адрас, пазначаны ў форме ўліковага лістка ўдзельніка.

ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ

Узнагароджанне пераможцаў будзе адбывацца ў **снежні 2024** года ў межах адкрытага паэтычнага форуму “Пушкінскія сустрэчы на філфаку”.

КАНТАКТЫ

Адрас для перасылкі выкананых заданняў: ruslitjurn@brsu.by

Для ўдакладнення арганізацыйных пытанняў можна звяртацца да дацэнта кафедры беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі Алены Сцяпанавы Кавалюк (+375 (25) 537 71 47; +375 (29) 795 19 31).

ЗАВОЧНАЯ АЛІМПІЯДА ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Паважаныя старшакласнікі!

Прапануем Вам прыняць удзел у завочнай алімпіядзе па беларускай літаратуры.

Матэрыялы дасылаюцца **асобным файлам у фармаце .rtf** на адрас:
ruslitjurn@brsu.by

Апошні дзень прыёму матэрыялаў – **30.11.2024**.

Прафесарска-выкладчыцкі склад кафедры беларускага і рускага літаратуразнаўства і журналістыкі Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна жадае Вам поспехаў на шляху да будучай прафесіі!

Запоўніце форму ўліковага лістка ўдзельніка Алімпіяды

Фамілія, імя, отчество участника	
Прозвішча, імя, імя па бацьку ўдзельніка	
E-mail удзельніка	
Кантактны тэлефон удзельніка	
Афіцыйная назва ўстановы адукацыі (на рускай і беларускай мовах)	
Прозвішча, імя, імя па бацьку настаўніка-куратора	
Клас	
Дзе плануеце вучыцца? (ВНУ, спецыяльнасць)	
Ці патрэбныя вам анлайн-кансультацыі па беларускай літаратуры (удзел – бясплатны)	

ЗАДАННІ

1.1 Паразважайце, што дало падставы сучаснікам называць Францішка Багушэвіча “мужыцкім адвакатам”. Як Вы разумеете сэнс сцверджання паэта, што мова – “адзежа душы” народа?

1.2 Параўнайце “адзежу душы” Вашага сучасніка і класікаў нацыянальнай літаратуры.

2.1 Апавяданне Змітрака Бядулі “Бондар” заканчваецца радкамі: “Калі б каго-колечы з нашых Даніла навучыў, той добрым словам успамінаў бы, як бацьку роднага шанаваў. А то ад пані з двара пахвальбы чакаў. Не туды заехаў!

Так гаварылі суседзі”.

Раскрыце свае адносіны да аўтарскай пазіцыі. Патлумачце канцэпцыю тэмы мастака і мастацтва, рэалізаваную ў творы.

2.2 Паразважайце, для чаго пісьменнік, так дэталёва апісвае працэс вырабу майстрам драўлянага посуду. Абгрунтуйце, кім лічыў сябе бондар і акаляючыя яго людзі – рамеснікам ці творцам.

3.1 Як вядома, раман Кузьмы Чорнага “Пошукі будучыні” пісаўся ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Пералічыце, якія вечныя праблемы ўзняты ў гэтым тэксце. Ад каго і ад чаго, на Ваш погляд, залежыць будучыня асобы, народа, чалавецтва?

3.2 Сфармулюйце чалавеказнаўчыя заповеты класіка нацыянальнай літаратуры. Што дало падставы даследчыкам назваць Кузьму Чорнага беларускім Дастаеўскім?

4.1 Вядома, што “Палеская хроніка”, і ў прыватнасці раман “Людзі на балоце”, былі заповітным творам для Івана Мележа. Раскрыце актуальнасць праблем, узнятых у тэксце, для сённяшняга чытача.

4.2 Абгрунтуйце, чаму праблема “чалавек і зямля” з’яўляецца нацыяцэнтральнай для беларусаў.